

הלכות פסח סימן תפ"ט

ביאורים ומוספים

ומשנ"ב ס"ק כג

אין להקמיר בקדם זמנו⁽⁶²⁾.

(62) ואף שלעצמך איסור אכילה קודם קריאת שמע, כתב לעיל (סי' רל"ה) ס"ק יח) שאם ביקש מאחד שיזכירנו מותר לו לאכול אפילו בשהגיע זמן קריאת שמע, ואילו כאן כתב שעל ידי הזכרת שמש אינו מותר אלא קודם זמן, ביאר הגר"י קרליץ (חוט שני שבת חיד קובץ ענינים עמ' שע"ה) שכן שהעמיד לעצמו שומר באופן פרטי רשאי לאכול אפילו לאחר שהגיע זמן קריאת שמע, והוא הדין בספירת העומר, מה שאין כן בקריאת השמש שאינו שומר פרטי אין לסמוך על כך ולאכול אלא קודם שהגיע הזמן, וכן מן שהיה ער בליל שבועות, ורצה ללכת לשון מעט קודם התפילה, כתב הגר"ש וואזנר (ספר וברוך שיהי תפלה עמ' תר"ב) שאם מעמיד לעצמו שומר באופן פרטי רשאי לסמוך על כך, ומזה שמועילה קריאת השמש לבית הכנסת, כתב לעיל (סי' רלב) ס"ק כח) שהינו דוקא במי שדרכו ללכת להתפלל בציבור בבית הכנסת, אבל אם דרכו להתפלל ביחידות בביתו, אין זה מועיל, עוד כתב שם (סי' כט), שקריאת השמש מועילה דוקא בסעודה קטנה ובכל המלאכות המזכורות בשו"ע שם (ס"ב), אבל בסעודה גדולה כגון נישואין או פדיון הבן וכדו' שיש בה הרבה מסובים אין לסמוך על קריאת השמש, כיון שמצוי בהן שכרות.

ומשנ"ב ס"ק כד

לאכל. והוא הדין שער מלאכות, וקדלעיל בקימן רלב ורלה⁽⁶³⁾.

(63) מה שכתב הרמ"א שאסורים לאכול, היינו דוקא אכילת קבע, כמבואר בשו"ע לעיל (סי' רלב) ס"ג, אבל טעמיה בעלמא מותרת (כ"ה) החיים ס"ק טו, וראה מה שכתבנו לקמן (סי' תר"ב) ס"ק ו' לגבי היתר טעמיה בעשיית שאר מצוות.

ומה שכתב זכדלעיל בסימן רלב ורלה, שם בשו"ע (סי' רלב) ס"ב) כתב, שאסור להסתפר ולהתרחץ וכן להכנס לבחורסקי, וכתב המשנ"ב שם (סי' ט) שהוא הדין כל מלאכה (או חשבון) שיש לחוש שחישמשך או תגרום למתעסק בה למסור, וכתב בביה"ל שם (ויה' לברסקי) שיש אומרים שאין איסור אלא במלאכות שאין אדם רגיל להפסיק להתעסק בהן באמצע עשייתן, אבל מלאכות שאדם רגיל להפסיק להתעסק בהן באמצע עשייתן כגון תפירה או כתיבה, מותר לו להתחיל להתעסק בהן קודם שהגיע זמן תפילה וכו' שהגיע הזמן יפסיק ויתפלל, וסיים שם, שמסתמית לשון רבינו ירוחם שהביא המג"א משמע שאסור בכל ענין, ובמקום הצורך יש לסמוך להקל וראה שם שכתבנו פרטי דינים בזה, וכן לענין שינה סמוך לזמן תפילה ערבית, כתב לעיל (סי' רל"ה) ס"ק יז) שאסור לעשות כן אפילו כשאין בדעתו לשון אלא מעט וראה שם שכתבנו פרטי דינים בזה.

ביה"ל ד"ה אינן

הקבר הקפול הששים משריב⁽⁶⁴⁾.

(64) ואם לא התפלל ערבית, כתב ח"פ החיים (סי' לט) שיש הסוברים שלכל הדעות אין זה נחשב ללילה ואינו יוצא ידי חובת ספירה, ויש סוברים שלפי הדעה שירצא אדם ידי חובת ספירה מפלג המנחה, יוצא הוא אף באופן שלא התפלל ערבית.

ומשנ"ב ס"ק כט

אֶלֶּאֱמֹר־בְּיָד יוֹדֵעַ מִתְחַלֵּה אֵיזָה יוֹם הַיּוֹם⁽⁶⁵⁾, דְּאָסֵד לְהַפְסִיק אֶפְלוּ בְּשִׁתְיָקָה בֵּין הַבְּרָכָה לְהַמְצִיחַ יוֹתֵר מִקֶּבֶר דְּבִר⁽⁶⁶⁾.

(65) ואם אין לו את מי לשאול כמה מותים באותו יום, כתבו בשו"ע אבני גור (יריד סי' רמח) ובספר שערי יושר (שער הספקות פ"ה ד"ה אמנם) שספירה מספק אינה נחשבת לספירה כלל, מאידך, בשו"ע דבר אברהם (ח"א סי' לז) צידד שספור מספק בלא ברכה, וכן כתב בשו"ע

אור לציון (ח"ג פט"ז תשובה ז') שספור מספק בלא ברכה, ולאחר מכן יוכל להמשיך לספור בשאר הימים בברכה וראה קובץ תשובות (ח"ג סי' צ"ג).

ולענין דיעבד אם ספר מספק על פי השערה, ואחר כך התברר לו שספר כהוגן, כתב בשו"ע מנחת יצחק (ח"ח סי' מח) שלמרות שאין לעשות כן לכתחילה, מי"מ בדיעבד יצא.

(66) ומי"מ בדיעבד אפילו שהה הרבה יותר מכדי דיבור, כתב לעיל (סי' ר) ס"ק יב) שאינו חוזר ומברך כל שלא הסיח דעתו בינתיים.

ומשנ"ב ס"ק לב

יִסֵּים סִפָּקָה פֶּהֶגֶן יוֹצֵא בְּהִלָּה⁽⁶⁷⁾ וכו', אֶף שֶׁלֹּא אָמַר יְהוֹשֻׁעַ יוֹם מְנִישִׁי⁽⁶⁸⁾, בֵּין שֶׁהוּא צָדִיק מִיָּד קִדְּוָה⁽⁶⁹⁾.

(67) מדרשו משמע, שמה שספר בטעות אינו נחשב כשה בין הברכה למצוה [שמבואר בביה"ל לעיל (סי' כה) ס"ט ד"ה ואם הפסיק] שאפילו שח תיבה אחת נחשב להפסק וצריך לחזור ולברך, ובטעם הדבר כתב הגר"ש אייזנברג (שו"ת מנחת שלמה ח"א סי' יח אות ב ד"ה וכן) שהוא מחמת שהוא עסוק בספירת העומר ולא הסיח את דעתו מן המצוה, אמנם, אם נזכר לאחר כדי דיבור, נחשב הדבר כאילו כבר גמר את המצוה והרי זה הסיח דעתו.

ומי שספר כהוגן אך חשב שטעה ותוך כדי דיבור חזר וספר שלא כהוגן, דעת הגר"ש אייזנברג (הלכות שלמה פסח פ"א סי' יח) שאף שיתכן שחזרה תוך כדי דיבור מועילה אף לקלקל וראה שיהי הלכה סי' מו אות טו, מי"מ בענינו שהחזרה היתה טעות מסתבר שיצא ויסל להמשיך ולספור את שאר הימים בברכה, דעת הגר"ש אלשיב והגר"ח קניבסקי (הלכות חג כחג ספירת העומר פ"ז סי"א) שיצא, משום שתוך כדי דיבור אינו מועיל אלא לתקן ולא לקלקל, ומי"מ טוב שיחזור ויספור את אותו יום בלי ברכה.

(68) ואף שלעצמך מי שטעה ביום טוב ואמר 'מקדש השבת' במקום 'מקדש ישראל והזמנים', כתב לעיל (סי' תפ"ז) ס"ק ג) שצריך לחזור ולומר 'מקדש ישראל והזמנים' ואין די שיאמר 'ישראל והזמנים', ביאר בשו"ע (פ"ט הע' קז, שבעין זה שמע מהגר"ש אייזנברג) שהוא משום שאם יאמר 'ישראל והזמנים' אין ניכר שנוקד בזה את מה שאמר 'מקדש השבת', שכן יתכן שרצונו לומר 'מקדש השבת ישראל והזמנים' כפי הנסח שאומרים ביום טוב שחל להיות בשבת, מה שאין כן בענינו שסופר יום אחר הרי מוכח הדבר שהוא עוקר את מה שספר קודם, שהרי אין אדם סופר שתי ספירות ביום אחד.

(69) ואין מוטים את היתוך כדי דיבור מגמר הברכה, אלא מגמר התיבות שאמר בטעות, וכמבואר לעיל (סי' תפ"ז) ס"ק ד).

ואם הפסיק בדיבור, כתב בביה"ל לעיל (שם סי' י"א ד"ה תוך) שאפילו אם הוא בתוך כדי דיבור צ"ע למעשה אם יתעיל מה שיחזור ויתקן את טעותו.

ומשנ"ב ס"ק לד

מיהו, מִכָּאן וְלִמָּקָם סוֹפֵר בְּכָל לַיְלָה בְּבִרְכָּה⁽⁷⁰⁾.

(70) ומטעם זה, כתב ח"פ החיים (סי' פ) שיש הנוהגים שבכל יום אחר תפילה שחרית אומר החזן בקול את הספירה של ליל אמש, וחוזרים הציבור וסופרים עמו, כדי שאם שכח אדם לספור בלילה יוכל להמשיך ולספור בשאר הימים בברכה.

ושערי צ"ח ס"ק מה

כְּמוֹ שֶׁמִּנְחָה בְּתוֹסְפוֹת מְנַחֵם וְהַשְׁגָּלִילֵקט ס"ל⁽⁷¹⁾.

(71) והביא את דבריהם בביה"ל להלן (סי' ד"ה סופר), ותורף דבריהם הוא, שדין 'תמימות' לא נאמר לענין שהימים מעכבים זה את זה, אלא לענין שצריך להתחיל לספור בכל יום מבערב.

הלכות פסח סימן תפ"ט באור הפולה

(י) הזמן אסורין (כד) לאכל עד שיספיק, ואפילו התחיל לאכל (כה) פוסק וסופר. מיהו, אם התחיל לאכל (כו) קדם שהגיע הזמן (כז) אינו צריך להפסיק, אלא גומר אכילתו וסופר אחר כך (ד"ע למיד ספירה בזמן הזה ראיה רמב"ם: ה' ואם אינו יודע התשובה, (כח) ופתח אדעתא דלפנים כמו שישמע מחברו ונחקק עד שישמע מחברו (כט) וסיום במוהו, (ל) ואם פתח וזמר ברור אפה ה' אלהינו מלך העולם אדעתא דלימא 'היום ארבעה', שהוא סבור שהם ארבעה, וזמר (ל) וסיום בהמשכה והם חמשה. *או איפכא, שהם ארבעה, ופתח אדעתא דלימא ארבעה (לא) וטעה וסיום בהמשכה, (לב) ואינו חוזר (יט) ומכנה: ז' *שכח ולא ברך כל הלילה, (לג) ויפסד ביום (לד) בלא תלמוד, וכן כתבו פוסקים לעת רבנו תב בתוספות קנחות ט"ז

באר היטב

רלב, כ"א, ונח"י: (יח) נראה, משמע דיעבד, אבל להתחלה לא יברך עד שיהיה לו בחד כמה ימים יש בימי הספירה, ט"ז: (יט) ומכנה, וכן הסכמת אחרונים, רק דיספר שנית בלא ברכה, ונח"י, מ"א:

באר הלכה

בברכה. אבל בלא ברכה בודאי צריך לחזור ולקנות, כן מוכח ממגן אברהם בסעיף קטן ת, והסתברא בזה, דתא מכל מקום איפא פלגתא במצות צריכות פניה ומה גם בבין השמשות, ודעת אליה רבה דאפילו בעלמא שסופר כדרך ספירה לש לו לחזר אחר כך ולקנות עלי ברכה, וכלי שכן כאן. ומה שכתב 'קדם בין השמשות', נראה לי פשוט אפילו היה אחר פלג השקיעה וזכר התפלה המשיב מערב⁶⁴, אפילו הכי אין להתחיל בקנה זה ויכול לחזור אחר כך ולקנות בברכה כשיגיע זמן הספירה, ודעה זו של אחר פלג נדחת היא משום הדין ואין צורך להתחיל בקנה זה: * או איפכא, שהם ארבעה ופתח וכו' וטעה וסיום בהמשכה וכו'. עין במשנה ברורה שהאחרונים תמחו על זה, והנה ה"טו' טרין דאין כנה הספר וסיום: על הספירה נוסף אלא על סבבה, ודעה זו, שבתחלת הברכה בשאמר "ברוך אפה ה' אלהינו טלף טעולם" חשב אדעתא שיספר אחר כך ארבעה, וזכר צעת סיום הברכה נדחה לו שהיום הוא יום חמשי לעשר וסיום גמר הברכה אדעתא לספר חמשה לעשר, אינו חוזר ומכנה, דבנה אוליין ספר פתיחה: וברין הראשון שצוה המכנה הוא נמי בכהאי גוונא, ושם השנים, דאוליין ספר חמשה, ומשום שהוא מלמא דברין אוליין ספרוהו לקלא ואינו חוזר ומכנה, ודין זה העתיקו האחרונים להלכה (עיין ברה"ח וא"ר, אף ש"טו' הוליד טעם דין טעם, דהכיא דהפתיחה והספירה היה אדעתא לספר יום חמשי ואחר שאמר הברכה נודע לו שהיום יום רביעי, חוזר ומכנה, וברין זה לא הסכימו עמו כמה אחרונים, עין במשנה ברורה ובשער המצות: * שכח ולא ברך וכו'. והוא הדין אם יש לו טעם ביום אם ספר בלילה או

על דין זה, דבשלמא ברישא שפסם בהמשכה והוא חמשה, ניקח דנא, שהרי ספר בדין, אף על-גב דבשעת ברכתו סבור שהוא ארבעה לאו כלום הוא, שהרי אף בלא ברך כלל נא, אבל בפסא, מאי מהני לן שבשעת ברכה ידע איהו יום הוא, הלא על-פלגנים בפיו ספר יום שאינו? (טו) והספיקו דבנה צריך לספר מחדש ולברך, דברכתו ראשונה היתה לבטלה ביין שפסם אחרית יום אחר, אם לא שפסד (מ) תוך כדי דבור לספירתו, שאז חזר וספר בדין והברכה עולה לו. ודע עוד, דאף דבשלמא צריך מניי שבשעת הברכה היה יודע יום הספירה וברך אדעתא לספר בהגן אלא שאחר כך טעה וסיום שלא בהגן, אבל בכה, אלא בכה (מא) אחרונים הסכימו, דאף אם צעת הברכה היה דעתו גס-כן על יום אחר וכן ספר בטעות, מכל מקום אם בתוך כדי דבור נזכר ששעה, וסיום תכף בהגן ויוצא בנה⁶⁵, (מב) עוד כתבו, דאם טעה ואמר 'היום יום רביעי בעמ' ובתוך כדי דבור נזכר שהוא יום חמישי, דיי' שפסם 'חמישי בעמ' ויוצא בנה אף שלא אמר 'היום יום חמישי'⁶⁶, ביין שהוא צריך תוך כדי דבור⁶⁷: ז' (לג) ויפסד ביום, בדעת הרבה פוסקים (מג) ובריעבד ספירה יום עולה לספירה: (לד) בלא ברכה, ויש לחש לדעת הפוסקים דאין זמן ספירה אלא פלילה, (מז) והשומכך ביום הוא לבשלה. (מה) מיהו, מנאן ולהבא סופר בכל לילה בברכה⁶⁸,

שער המצות

(לג) פרי חוש, וכן משמע בבאר הגר"א: (לג) חקיעקב, וכן העתיקו להלכה הגר"ז ודוד-החיים: (לד) ויכמו שנתפאר לשלל בסיון רלה, עין שם במשנה ברורה: (לה) ודלעיל בסיון רלה לענין קריאת שמע, וכן כתב הגר"א: (לו) ט"ז ושיא, ובחקיעקב כתב שהעולם מקלים בזה אף להתחלה, ואין דבריו מתוירים בזה להקל לברך על סוף שישמע אחר כך, ושמה לא ישמע או יעטרף להפסיק בשאלתו לאחרים: (לז) חיי-אדם, ולכאורה לפי זה אם לא הפסיק בשתיקה כלל אלא אמר מלה במלה עם חבר שפיר דמי, אבל מלשון טע"ז משמע דצריך בשעת הברכה לבטלה לידע איהו יום הוא מהספירה: (לח) כן פרשו רב המפרשים דברי השלחן ערוך, וטע"ז פרש בו פירוש אחר וספקתי דבריו בבאר הלכה: (לט) לבוש ופ"ה ופרי חוש ור"א: (מ) מגן-אברהם ודוד-החיים והגר"ז וחקיעקב ושיא: (מא) מאמר-מדין וחקיעקב וכן משמע מהגר"ז, ודלא כט"ז שכתב דאם כל הברכה ברך על דעת לספר בטעות ואחר כך נזכר צריך לחזור ולברך מחדש, ונביא על זה ראיה מפרמא, והם דחו דבריו, עין במאמר-מדין וחקיעקב דהברכה אינו קאי על היום אלא הודאה להמשך על עצם המצות, וכיון שחזר בדיבור מפר וסיום בהגן שפיר דמי: (מב) דוד-החיים והגר"ז: (מג) בטה"ט פהלכות עצרת נזכר משפיעת הרמב"ם בפרק ז מתמידין ובוססין יקצור ביום, פשר, ונדע דבתפארת מלה ספירה בקציתה, וכתב 'מהחל חושב סתם לספר וגו'', אמנם יש לדחות, כמו שכתבו הרושפוט מקגלה שם, דאפילו אם נאמר דקציתה ביום פשר, לספירה בענין תמימות נוקא, ואפשר שזהו בנות הפגן-אברהם בסעיף קטן יג, ואין צורך להפנה הספירה השלמה, וכן הסכים המאירי בשלחי פרק ב דקגלה, דאף דעקר מצות ספירה פלילה, מכל מקום בריעבד סופר ביום בברכה, וישנן בתשובת משפנות-עקב שפסדו גס-כן לוינא בטה"ט ומלשם קצית הרושפוט: (מד) עין בשלח-לקט סימן חלד ובאר נודע סימן שכס: (מה) דבריו תרומת-השן, מוכא בבית-יוסף, ומשום דהר"ר ספק-ספק לחיובא: ספק ובריעבד ספירה זמנה כל הפעולה לעת, ואם תמצה לומר בדעת הפוסקים דאין ספירה ביום, אף על-פי-כן הברכה פוסקים מסכימים דאין הימים מעבדין זה את זה ולענין זה לא בעינן תמימות, עין בתוספות קנחות דף טו ובשלח-לקט בשם רבנו ישעיה הנ"ל, וכן הסכימו המאמר-מדין וזהר שלום וישרי אחרונים, ולא כדברי חושב דלפי מאי דחשיבן לדעת הפוסקים שלא לברך ביום וצ"ל ברוך משום דבעינן תמימות, ואס"כ לסברא זו, בדלג יום אחר לגמרי גס-כן אינו נשאי לברך משום דבעינן תמימות, וזה אינו תקרה, כמו שמוכח בתוספות קנחות דף טו ובשלח-לקט הנ"ל⁶⁹:

הַלְבוֹת פֶּסַח סִימָן תַּפֵּט

192 באר הגולה

בְּרֵכָה: ח' אָם (לה) שָׁכַח לְבָרֵךְ בְּאֶחָד מֵהַיָּמִים, בֵּין יוֹם רֵאשׁוֹן בֵּין מִשְׁאֵר יָמִים, (לו) *סוֹפֵר בְּשֵׁאֵר יָמִים (כ) וְכֵן (לז) *בִּלְא בְּרֵכָה; אֲבָל אִם הוּא מְסַפֵּק אִם דֹּלֵג יוֹם אֶחָד וְלֹא סֵפֶר, (לח) *יִסְפֹּר בְּשֵׁאֵר יָמִים בְּבִרְכָּה: ט' לִיל שְׁפֹת וְלִיל יוֹם-טוֹב, מְבָרְכִים וְסוֹפְרִים (לט) אַחֵר (כז) קִדְּשׁ בְּבִית-הַקִּנְיָנָה. יִקְבְּצוּ אֵי שְׁפֹת וְיוֹם-טוֹב, (מ) קִדְּשׁ הַבְּדִלָּה (מא) אַחֵר קִדְּשׁ (כב) תִּתְקַבֵּל. (מב) יִקְבְּשׁוּ לְיוֹם-טוֹב הָאֶחָדָן (כג) שֶׁל

מִן שֶׁשׁ בָּשָׂם בְּהָ"ו,
וְכֵן בְּהָ"ו תְּחַסְּמוּ
בְּשֶׁלֹא שֶׁשׁ בְּמִסְחָה
סִי בְּתֻמַּת הַיָּד
סִי שֶׁשׁ סִי בְּשֶׁ
פִּי אֲבִיזָה בְּשֶׁ
בְּתֻמַּת הַיָּד בְּשֶׁ
לְאַחַר הַבְּלִיחַ הַיָּד בְּשֶׁ

שְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה

[illegible]

פאנר הלכה

לא, גם צדק צריך לקפוץ (תחומת הדעון): * סופר בשאר נמים, ונצי"ג
הסבירא לה שאין הנמים מעבכות זה את זה. ואף-על-גב דהקיים 'תמימות
ההנהיגה', סתם הווי"ו יציאות בשם רב האי גאון דקנים 'תמימות' בשבועתי,
ודנהו שבעל מילם שבועי בשאומר תשובון השבועי קנים 'שבתה שבועות
המחמית והנהיגה' (77). ועוד תרץ שם, דהיינו דאשתלי לום אחד יספור בליל שני
לשנה הספידות, כגון בשאר קפידה ראשונה, יאמר בקפידה שניה: 'אמל
הנה אחד בעטור ויזאת דין תרי בעטורא, ויזון דמני ג' של אטכול לא נפק
ממכלל תמימת ההנהיגה' עין שם, וכן מובא בשניו קצת דבשכיל לקט בשם
השוכת האונים, עין שם בקימן רלד. אכן שארי פוסקים לא הוזכרו בקרב
זו, וכתבו דהאי 'תמימת ההנהיגה' אצל יומא שחתהיל לספור במעבר (78),
ובקמו דורשין בקנאות דף ט' וכתובל דף ט', אבל לא לקנן שבעל המים
ישפכו זה את זה [עין תוספות נכותו] ותוספות מוגלה ובשכיל לקט בשם
ההר"ר ישעיה וקאור ורצו סימן שכת'. ובאליה רבה מצאנו שכתב ששוב
לחוש לדרב"י רב האי גאון בהרצו שניו ולספור גם הספידה של אטכול בחד
ובליל בכה, והבבלי: ושאר אחרונים לא הוזכרו דבר זה: * קפידה בכה.
ובליל בכה: שם. ומהו מכל לפניו באחד מימי חטא, יאמר ביום
הוא לאסור קבורת מוח בלא פרכה, ולא דמי לחפלה דאין טהפול בחרות
השלישית, כדאיתא ביונהדיעה סימן שכת, ביין דבעקר זמנה חיי פטור,
ודקא לטאן דפטור זמנה אותה אף ביום, לאו בתורת שלומין הוא ללילה
גאלא דחיידיעה נמשך עד סוף משהלצת, כמשמעם טרמפס' פרק ז' טמטין:
והוא יאמר, דמי להבדלה שמבדיל ביום א' אתר קבורת מוח, וזמנה הוא
שעד יום ד', ולפי ש' שטפור ביום, ויכל לקפוץ שער נמים בבקרה: זמנה אם
גנמלש קבורתו כל היום באפן שלא לשאר לו פנאי לספור אחר קבורת מוח,
אין לו לקפוץ עוד בקיים הבקרה, דמה לי אם שבת לקפוץ ומה לי אם
גנפטר לקפוץ, אידי ואידי לא הני תפילות, עין שם. והנה מה שחילוק לטאן
המתב בלשון ביום אינו משמע שמתמה, אין זה כדור בליל, עין פטור ורצו
סימן שכת מה שכתב בשם אבי עקיבא: דבעקר הוון מאי פסיקא לה דאונן
פוטור מפסידה, הרב נודע ביהודה מהרדא קמא חלק ארנחיים סימן כו
ממחמספן בזה עלפי מה שכתב מהרש"ל מחשבה סימן ט', דלא מכל
הקברים אונן פטור, ונגבש שם איהו קרולת דאיאק לימסור דגם מפסידה
לא פטור, ובעקר משום דקנה לא מקדו ולא מחבטל בשביל דגע ז'
למלכס בחמו, ומרצו ג' דעת איהו פוסקים דאונן פטור אבל רשאי לקיים (79),

וְיִצְחָק יָפִי כֵּל זֶה דַּעְתוֹ דִּיקְסָר בְּשָׁעָה שֶׁמָּתוּ מִטָּל לִפְנֵי כֵּל בְּרָכָה וְשׁוּב יָמֵינוּ מִתְקַיְּמִימוֹת, עֵינֵינוּ שָׁם, וְהַעֲמִיקוּן הַמָּאֵן רַבִּי עֲקִיבָא אֵינִי בְּהַחֲזִיק: * יִסְפֵּי בַּעַל זְכוּר, וְהוּא מַדְבֵּיר הַשָּׁן, וְאָף שֶׁהוּא לֹא נָטַר רַק בְּשָׁעָה בְּיָמֵינוּ וְלֹא טָעָה בַּשָּׁם הוּא לַעֲסֹקָא יוֹתֵר מִשְׁבֹּעֵי לְכָל עֲלָמָא וְכֵן בְּמִשְׁנָה בְּרִירָה עֲצִיר־קֶשֶׁן זֶה

שער הציון

(מ) פרי חדש וש"א. וכל-שען אם ספק זה שדלג לא היה על יום ראשון פ"א ים על שער הימים, בדאי יספר שער הימים בברכה, דבנה דעת רב ראשונים ודעתם: מדינא לספר שאר הימים, עין בספר ובהלכות ר"ע פנחנא: (נ) מגן אברהם וש"א: (זא) הגר"א: (זב) חק"שעב ואלהי דבא פריי מגדים, דלא פתחוספוס:

פאר דיטב

(כ) בלא. ודקא כשדלג יום שלם דאז לא הוי המימות, אבל אם שוב
פלגה ופסר דיום קדשתו יש לספר במימים הנאים בברכה, לביש וצית, וכן
ובדברי. ומש הכא הטיב אשר לפני בשם הטז, לא דק, ע"ש. כתב
הש"ח: במקום שיש חביתה שמתפללין מצריכ דקמא ראוי להתחבר ליום
הביא הספירה, כי אז מקצה גזירת מקצה ק"ש בזמנו וספירה קצבור:
(כ"א) קדוש. שמוס רציוני שבת נותן לו טפי, אבל בזמנו יספיר קדוש
כי אסור לאכל קדם ספירה, אחרונים: (כ"ב) תתקפל. וכן נהגין: (כ"ג) של
פסח. אבל יום שני של פסח אין מקדשין כלל בבהכ"מ, כמש"ל סימן תפז.
ונכתב הש"ח: וג"ל דבלי י"ט אחרון לעולם יש לספר קדם קדוש ד"ט
אחרון. דקא שפי דתא למשה עליו קדשה יום י' שהוא מן התורה וקדשת
י"ט אחרון הוא דנפשו, עכ"ל. וזהו שחא נדר משענות התורה, ומשמע
לעולם יש לספר אחר קדוש א"י לא כשלא במש"ל, וכן נהגין:

משנה ברורה

וְלֹא הָיָה כְּדִלְגַּי יוֹם אֶחָד לְמִרְיָ שְׁאִינוּ סוֹפֵר עוֹד בְּבִרְכָּה, וְיִבְדֻלְקֶסְמָה: ח (לח) שֶׁבַח לְבָרֵךְ נְכוֹן. רוּצָה לוֹמֵר, שְׁלֹא סֹפֵר, וְלֹא תִפְרַע עַד סְפִירָה שְׁאַחֲרֶיהָ.⁽⁷⁸⁾ וְהוּא הֵדִין אִם נֹדַע לוֹ שְׁאַתְמוֹל טָעָה בְּמִנְחָן וּסְפֵר סְפִירָה אַחֲרָתָּה, דִּינוּ כְּמוֹ שְׁלֹא סֹפֵר קָלָל: (לו) סוֹפֵר בְּשָׂאֵר יָמִים. בְּרַעַת הַרְבֵּה פּוֹסְקִים דָּאִין סְפִירַת הַיָּמִים מַעֲבִיבִין זֶה אֶת זֶה וְכָל יוֹמָא יוֹמָא מַצְנָה בְּכַיִּי עֲצָמָה יִהְיֶה: (לז) בְּלֹא בְּרִכָּה. לְחַשׁ לְמֵאנָּה דְּאִמֵּר דְּסִפִּירַת "שֶׁבַע שְׁבֻחוֹת תְּמִימָה" בְּעִינָן, וְהָא לִיפָּא, דְּהָא חֲסֵר חֲדָּה יוֹמָא⁽⁷⁹⁾; וְנִכּוֹן בִּפְתָּה, שֶׁיִּשְׁמַע הַבְּרִכָּה מִן הַשְּׁלִיחַ-צְבִירִי⁽⁸⁰⁾ אִו מֵאֶחָד מֵהַבְּרִכְיָן וְיִנְיָנָה אִמֵּן בְּכֻנְיָה לְצִאחָא⁽⁸¹⁾ וְאַחֲרֵיהָ יִסְפֵּר [א"ר וּפ"ר ח]: (לה) יִסְפֵּר בְּשָׂאֵר יָמִים בְּבִרְכָּה. דְּאִיבָּא (מ) סִפֵּק-סִפְקָא⁽⁸²⁾: שְׁמָא לֹא דִלְגַּל כָּלִּל, וְאִם הִמְצִי לוֹמֵר שְׂדֻלָּה, שְׁמָא בְּכָל כְּאִתּוֹן פּוֹסְקִים דְּכָל יוֹם הוּא מַצְנָה בְּכַיִּי עֲצָמוֹ. וְהוּא הֵדִין בְּכָל דְּבָר שְׂדִינוּ לְחִזּוֹר וְלִסְפֹּר בְּלִי בְּרִכָּה מִתַּמְתֵּם סִפֵּק, אִם לֹא חִזּוֹר וּסְפֹר יִסְפֹּר שְׂאִיר לִילּוֹת בְּבִרְכָּה [אַחֲרֵיתֵיהֶם]. וְלָכֵן אִם טָעָה בְּיָמִים וְלֹא טָעָה בְּשִׁבְעוּעוֹת אִו טָעָה בְּשִׁבְעוּעוֹת וְלֹא טָעָה בְּיָמִים, דְּדִינוּ לְחִזּוֹר וְלִסְפֹּר בְּלֹא בְּרִכָּה, וְכַנֵּ"ל בְּסֵיף-קֶטֶן ה', אִם לֹא חִזּוֹר וּסְפֹר, אֲפִלּוּ הִכִּי מוֹנֶה שְׂאֵר יָמִים בְּבִרְכָּה. וְעֵין בְּאוּר הַלֵּכָה: ט (לט) אַחֲרֵי קֳדָשׁ בְּבִית-הַכְּנֶסֶת. שְׁבָל מַה שְׂנוּכַל לְהַקְדִּים קֳדָשָׁה הַיּוֹם יֵשׁ לְבִנֵּי לְהַקְדִּים⁽⁸³⁾. (מ) וְאִם סוֹפֵר בְּבִיתוֹ יִסְפֵּר קֳדָם קֳדָשׁ, דְּאִסּוּר לְאַכֵּל קֳדָם סְפִירָה⁽⁸⁴⁾, וְכַנֵּ"ל: (מ) קֳדָם הַבְּדִלָּה. דְּאִפּוֹקִי יוֹמָא מֵאַחֲרֵינוּ לֵה פֵל מַה דְּאִשְׁפִּיר⁽⁸⁵⁾: (מא) אַחֲרֵי קֳדָשׁ תִּתְקַבֵּל. רוּצָה לוֹמֵר, מַה שְׂאוּמְרִים אַחֲרֵי יְהִיָּה נַעֲמִי יִצְחָק קֳדָשׁ, דְּאָו הוּא גִמְרָה תִּתְפַּסֵּל, (מב) דְּקֳדָשׁ קָמָא אִינוּ גִמְרָה, שְׁאִינוּ קֳדָשׁ שְׁלֵם. יוֹצִין לָהּ: (מג) אִוּמְרִים אַחֲרֵי סְפִירָה⁽⁸⁶⁾: (מד) שֶׁיִּשְׁתַּחֲוֶה יוֹסִיטוֹר וְהַחֲזִיתוֹן (מו) לְהִכִּי נִקֵּט יוֹסִיטוֹר אַחֲרוֹן. דְּשִׁבְעִי שְׁבָל פֶּסַח אִינוּ חַל בְּמוֹצָאֵי-שַׁבָּת⁽⁸⁷⁾, וְלִיל שְׁנֵי שֵׁל פֶּסַח אִין מְקוֹדָשִׁין בְּבִית-הַכְּנֶסֶת.

לספר קבל התימים בפברקה⁸⁰, מאחר וקבל זה יש פוסקים שלא בעיני קבל ר' התימים בפברקה. עין במשנה בירודה מה שכתבנו לענין אם טעה בתימים טעות, פשוט ודואה הדין, וכל שכן בטעה בשבועות ולא בתימים, שהרי ימים בן כתב בפרי מגדים, אכן לפי השבאר היה נראה והטעם מירי רק בשאר

